

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΚΥΒΕΡΝΟΨΥΧΟΛΟΓΙΑ»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑ

ΠΜΣ ΚΥΒΕΡΝΟΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Κυβερνοψυχολογία» ("Cyberpsychology")	3
1.1 Αντικείμενο και στόχοι του Π.Μ.Σ.	3
1.2 Τίτλοι σπουδών	3
1.3 Διάρκεια σπουδών.....	3
1.4 Διοίκηση του Προγράμματος	4
1.5 Διδακτικό και λοιπό Προσωπικό	6
1.6 Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.	6
2. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	6
2. 1 Πρόγραμμα Μαθημάτων και Διδακτικές/Πιστωτικές Μονάδες	7
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	9
3.1 Το ακαδημαϊκό έτος.....	9
3.2 Εγγραφές	9
3.3 Φοίτηση.....	9
3.4 Αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών	10
3.5 Αναστολή σπουδών	11
3.6 Δηλώσεις μαθημάτων.....	11
3.7 Διαδικασία εκπόνησης και αξιολόγησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	11
3.8 Αξιολόγηση διπλωματικής εργασίας.....	12
3.9 Παράταση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.....	13
3.10 Αποφοίτηση.....	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	14

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Κυβερνοψυχολογία» ("Cyberpsychology")

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Κυβερνοψυχολογία», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (Τεύχος Α', Αρ. φύλλου 141).

1.1 Αντικείμενο και στόχοι του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο το διεπιστημονικό πεδίο της Κυβερνοψυχολογίας, το οποίο εστιάζει στη μελέτη των νοητικών διεργασιών και των κοινωνικών και ατομικών ψυχολογικών φαινομένων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης με την ψηφιακή τεχνολογία, ιδιαίτερα το Διαδίκτυο.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εκπαίδευση και η κατάρτιση επιστημόνων στην Κυβερνοψυχολογία λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις στο συγκεκριμένο πεδίο.

1.2 Τίτλοι σπουδών

Το Π.Μ.Σ. «Κυβερνοψυχολογία» απονέμει:

Α. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Κυβερνοψυχολογία» (MSc in Cyberpsychology).

Β. Διδακτορικό δίπλωμα:

Για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος γίνονται δεκτοί:

α. Κάτοχοι Δ.Μ.Σ. του παρόντος Π.Μ.Σ., και β. Κάτοχοι Δ.Μ.Σ. της ημεδαπής ή άλλων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής συγγενούς γνωστικού αντικείμενου με το παρόν Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής διέπεται από τον [Εσωτερικό Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ](#) και τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

1.3 Διάρκεια σπουδών

Η ελάχιστη διάρκεια σπουδών (πλήρους φοίτησης) για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τρία (3) διδακτικά εξάμηνα και η μέγιστη σε τέσσερα (4). Η εξασφάλιση της

ελάχιστης διάρκειας, αν χρειαστεί, επιτυγχάνεται με μικρή παράταση του εξαμήνου ή/και διενέργεια συμπληρωματικών μαθημάτων.

Για τους εργαζόμενους ΜΦ προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης. Οι ΜΦ αυτής της κατηγορίας πρέπει αποδεδειγμένα να εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και να προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη. Μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους ΜΦ που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πλήρους φοίτησης για λόγους υγείας, οικογενειακούς, στράτευσης κ.ά. Η διάρκεια μερικής φοίτησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος υγείας και κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης προς τη ΣΕ και έγκρισής της από τη Συνέλευση, ο/η ΜΦ μπορεί να τύχει προσωρινής αναστολής φοίτησης, η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

1.4 Διοίκηση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα οργανώνεται και υλοποιείται από το Τμήμα Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ.

Η διοίκηση και ο συντονισμός του Π.Μ.Σ. ανατίθεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος σε πενταμελή **Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)** αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και τα γνωστικά αντικείμενα των οποίων είναι συναφή προς το Π.Μ.Σ. «Κυβερνοψυχολογία». Τα μέλη της Σ.Ε. εκλέγονται για διετή θητεία και δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της Σ.Ε. είναι ο **Διευθυντής του Π.Μ.Σ.**, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της Σ.Ε.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

- α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
- γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,
- δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Για τα ακαδημαϊκά έτη 2022-2023 τα μέλη της ΣΕ είναι: **Αντωνία Παπαστυλιανού (Αναπλ. Διευθύντρια), Βασίλης Παυλόπουλος, Ασημίνα Ράλλη, Πέτρος Ρούσσος (Διευθυντής), και Ιωάννης Τσαούσης.**

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή καθηγητή του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. «Κυβερνοψυχολογία» υποστηρίζεται από Γραμματεία που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ., όπως

την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της Σ.Ε., την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

1.5 Διδακτικό και λοιπό Προσωπικό

Οι διδακτικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. καλύπτονται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας, από εξειδικευμένα μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής και αλλοδαπής με συναφείς προς το Π.Μ.Σ. ειδικότητες, ομότιμους καθηγητές, και ειδικούς επιστήμονες οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα.

1.6 Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. θεωρείται διαδικασία μεγάλης σημασίας για τη συνεχή βελτίωση και εκσυγχρονισμό του. Για τις αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται κατάλληλα διαμορφωμένα ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται από τους ΜΦ και τα μέλη ΔΕΠ. Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

2. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η υλοποίηση του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι ΜΦ υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έως 25% της συνολικής διδασκαλίας.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

2. 1 Πρόγραμμα Μαθημάτων και Διδακτικές/Πιστωτικές Μονάδες

Κάθε ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να ολοκληρώσει τις ειδικές υποχρεώσεις του προγράμματος.

Κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Η εξασφάλιση της διάρκειας αυτής, αν χρειαστεί, επιτυγχάνεται με μικρή παράταση του εξαμήνου ή/και διενέργεια συμπληρωματικών μαθημάτων. Το Α' εξάμηνο περιλαμβάνει 5 υποχρεωτικά μαθήματα και το Β' εξάμηνο περιλαμβάνει 4 υποχρεωτικά μαθήματα και 1 μάθημα επιλογής (από 4 διαθέσιμα).

Το Γ' εξάμηνο περιλαμβάνει την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ένα υποχρεωτικό μάθημα. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν 6 ECTS (Ευρωπαϊκές Μονάδες Κατοχύρωσης Μαθημάτων) και στη Διπλωματική Εργασία 24 ECTS (1 ECTS αντιστοιχεί σε 25-30 ώρες φόρτου εργασίας). Για την ολοκλήρωση των σπουδών στο Π.Μ.Σ. απαιτούνται 90 ECTS.

Όλα τα μαθήματα είναι δίωρης διάρκειας. Η παρακολούθηση των μαθημάτων από τους ΜΦ είναι υποχρεωτική. Σε κάθε μάθημα υπάρχει όριο δύο (2) απουσιών.

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο είναι τα ακόλουθα:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στον Κυβερνοχώρο Α	2	6
Αναπτυξιακές προκλήσεις στη χρήση του Διαδικτύου Α	2	6
Σύγχρονα θέματα Κυβερνοψυχολογίας Α	2	6
Εγκέφαλος και συμπεριφορά στον ψηφιακό κόσμο	2	6
Ψηφιακές μέθοδοι έρευνας	2	6
Σύνολο	10	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στον Κυβερνοχώρο Β	2	6
Αναπτυξιακές προκλήσεις στη χρήση του Διαδικτύου Β	2	6
Παθολογική χρήση του Διαδικτύου	2	6
Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων στην Εφαρμοσμένη Ψυχολογία	2	6
Μαθήματα Επιλογής (οι φοιτητές επιλέγουν 1 από 4)		
Τεχνητή Νοημοσύνη	2	6
Ψυχολογία της καθημερινής τεχνολογίας	2	6
Ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση	2	6
Κυβερνοέγκλημα/Ασφάλεια στο Διαδίκτυο	2	6

Σύνολο	30
---------------	-----------

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		24
Σύγχρονα θέματα Κυβερνοψυχολογίας Β	2	6
Σύνολο		30

Στο τέλος του Γ' εξαμήνου υποβάλλεται η διπλωματική εργασία. Η υποβολή της διπλωματικής μπορεί να παραταθεί μέχρι ένα εξάμηνο μετά από αιτιολογημένη αίτηση του/της ΜΦ και απόφαση της ΣΕ του Προγράμματος.

Η ανάληψη του θέματος για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας γίνεται προς το τέλος του Β' εξαμήνου σπουδών. Η διπλωματική εργασία εκπονείται υπό την εποπτεία μέλους ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας ή μέλους ΔΕΠ συνεργαζόμενου με το Π.Μ.Σ. ή διδάσκοντα/-ουσα του Π.Μ.Σ. κατόχου διδακτορικού και αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική εργασία. Η τελική αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή επιτροπή, μετά από επιτυχή προφορική παρουσίασή της από τον/την ΜΦ.

Οι αναλυτικές περιγραφές των μαθημάτων παρουσιάζονται στο τελευταίο κεφάλαιο του Οδηγού Σπουδών. Στο πρόγραμμα μαθημάτων ενδέχεται να υπάρξουν τροποποιήσεις.

Οδηγίες Δημιουργίας και Ενεργοποίησης λογαριασμού e-class για τους ΜΦ υπάρχουν εδώ: <http://www.noc.uoa.gr/syndesh-sto-diktyo/dhmiourgia-kai-diaxeirish-logarias moy.html>

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Το ακαδημαϊκό έτος

Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο διαμορφώνεται κάθε χρόνο ανάλογα με την ανακοίνωση του ΕΚΠΑ (βλ. ιστοσελίδα: https://www.uoa.gr/spoydes/akadimaiko_imerologio/)

3.2 Εγγραφές

Οι ΜΦ εγγράφονται κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. ΜΦ οι οποίοι δεν προσέρχονται στη Γραμματεία προκειμένου να εγγραφούν στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο, διαγράφονται από το Μητρώο. Η εγγραφή σε κάθε εξάμηνο οριστικοποιείται μόνο με την καταβολή των διδάκτρων.

3.3 Φοίτηση

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι **υποχρεωτική**. Επιτρέπονται **μέχρι δύο (2) δικαιολογημένες απουσίες σε κάθε μάθημα**. Η συμπλήρωση του παρουσιολογίου των ΜΦ ανά μάθημα γίνεται με την ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας, επιβεβαιώνεται με την υπογραφή του/της και με την ολοκλήρωση του εξαμήνου κατατίθεται στη Γραμματεία του Προγράμματος.

Η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. μπορεί να δικαιολογήσει περισσότερες από δύο απουσίες, εφόσον ο/η ΜΦ προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία (εκτός από επαγγελματικές υποχρεώσεις) για την αδυναμία παρακολούθησης των αντίστοιχων μαθημάτων. Στις περιπτώσεις αυτές, η αναπλήρωση μπορεί να γίνει με ανάθεση πρόσθετης μελέτης ή/και εργασίας, σε συνεννόηση με τον/την αντίστοιχο/η διδάσκοντα/ουσα. Ανεπαρκής παρακολούθηση συνιστά λόγο απόρριψης στο συγκεκριμένο μάθημα.

Οι ΜΦ που δεν αποκτούν τον μεταπτυχιακό τίτλο μέσα στη μέγιστη διάρκεια που ορίζεται από τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. διαγράφονται από το μητρώο των ΜΦ και χάνουν την ιδιότητα του ΜΦ και επομένως τη δυνατότητα να συνεχίσουν ενδεχομένως σε κάποιο μελλοντικό χρόνο καταβάλλοντας εκ νέου δίδακτρα για το ανάλογο εξάμηνο/εξάμηνα. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται βεβαίωση σπουδών για τα στοιχεία του προγράμματος που έχει συμπληρώσει ο/η ΜΦ μέχρι τη διαγραφή του/της.

Στο Π.Μ.Σ. ισχύει ο θεσμός του ακαδημαϊκού συμβούλου. Οι ΜΦ έχουν τη δυνατότητα να συμβουλευονται τον/την ακαδημαϊκό/ή τους σύμβουλο για θέματα που σχετίζονται με τις σπουδές

τους και γενικότερα για την ακαδημαϊκή τους πορεία καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών.

3.4 Αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών

Για την επιτυχή συμπλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών, θα πρέπει να ισχύουν τα εξής για τους ΜΦ:

- ✓ Επίδοση στα μαθήματα σύμφωνα με τις εκάστοτε προϋποθέσεις αξιολόγησης.
- ✓ Δεοντολογία που διέπει τη συμπεριφορά τους στις επαγγελματικές τους σχέσεις. Για τον λόγο αυτόν θα πρέπει να παρατηρείται μια συνεχής εξέλιξη των προσωπικών και επαγγελματικών τους δεξιοτήτων.

1) Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται και βαθμολογείται συνολικά. Στην αξιολόγηση περιλαμβάνονται η συμμετοχή και επίδοση στο μάθημα, καθώς και στα προβλεπόμενα στο πρόγραμμα του μαθήματος σεμινάρια, εργασίες και ασκήσεις. Για να θεωρηθεί επιτυχής η αξιολόγηση πρέπει ο ΜΦ να αξιολογηθεί τουλάχιστον με βαθμό πέντε (5) στη 10βαθμη κλίμακα αξιολόγησης. Η αξιολόγηση καταγράφεται μόνο με ακέραιους βαθμούς (όχι δεκαδικούς).

2) Σε περίπτωση δικαιολογημένης απουσίας από τις εξετάσεις (Φεβρουαρίου ή Ιουνίου) ή αποτυχίας σε κάποιο μάθημα, ο/η ΜΦ δικαιούται επανεξέταση τον αμέσως επόμενο Σεπτέμβριο. Σε περίπτωση νέας αποτυχίας, επαναλαμβάνει την παρακολούθηση του μαθήματος, όταν αυτό επαναδιδαχθεί, με χρέωση 130 ευρώ ανά μάθημα.

3) Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών για τους ΜΦ προκύπτει από τον συνυπολογισμό των βαθμών (και των αντίστοιχων ECTS) που έχει πάρει ο/η ΜΦ σε κάθε μάθημα και στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία.

Οι διαβαθμίσεις του βαθμού του τίτλου σπουδών έχουν ως εξής:

- «καλώς»: μέσος όρος < 7
- «λίαν καλώς»: μέσος όρος ≥ 7 και $< 8,5$
- «άριστα»: μέσος όρος $\geq 8,5$

3.5 Αναστολή σπουδών

Δυνατότητα αναστολής σπουδών παρέχεται από τη Σ.Ε. μετά από τεκμηριωμένο αίτημα του ενδιαφερόμενου για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους, αφού εγγραφεί στο Π.Μ.Σ. και καταβάλει τα δίδακτρα του Α' εξαμήνου*.

Επειδή το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. προκηρύσσεται ανά έτος, οι ΜΦ που θα τους δοθεί αναστολή σπουδών στο πρώτο ή στο δεύτερο έτος φοίτησης θα συνεχίσουν τις σπουδές τους με την επόμενη ομάδα ΜΦ που θα επιλεγθούν για τον επόμενο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της αναστολής σπουδών αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα που προβλέπονται από το νόμο (φοιτητική κάρτα, δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου, δωρεάν σίτιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη).

Αιτήσεις για αναστολή σπουδών κατατίθενται στη λήξη του τρέχοντος εξαμήνου στη Γραμματεία του Τμήματος Ψυχολογίας.

*Τα δίδακτρα της Α' εγγραφής, εφόσον ο ΜΦ αποφασίσει να μην φοιτήσει, δεν επιστρέφονται.

3.6 Δηλώσεις μαθημάτων

Οι ΜΦ εγγράφονται κάθε φορά κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Υποχρεούνται να δηλώνουν τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται. Αυτό ισχύει και για εκείνους τους ΜΦ οι οποίοι βρίσκονται στη φάση εκπόνησης της διπλωματικής τους εργασίας. ΜΦ οι οποίοι δεν προσέρχονται στη Γραμματεία προκειμένου να εγγραφούν στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο διαγράφονται από το Μητρώο.

3.7 Διαδικασία εκπόνησης και αξιολόγησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η διπλωματική εργασία αποτελεί μεμονωμένη ερευνητική μελέτη με εμπειρικά δεδομένα και αναφέρεται ή εμπίπτει σε οποιοδήποτε γνωστικό αντικείμενο το οποίο διδάχθηκε στο Πρόγραμμα ή είναι μέρος ευρύτερου ερευνητικού προγράμματος το οποίο διεξάγεται από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει συμφωνηθεί με τον/την επιβλέποντα/-ουσα καθηγητή/-τρια. Επιβλέποντες/ουσες της διπλωματικής εργασίας μπορούν να είναι όλοι οι διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.

Μέχρι το τέλος του Β' εξαμήνου, σύμφωνα με ανακοίνωση που θα αναρτάται στον ιστοτόπο του Π.Μ.Σ., ο/η ΜΦ, σε συνεργασία με τον/την επόπτη/ριά του/της, θα πρέπει να διατυπώσει και να καταθέσει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τον τίτλο της διπλωματικής του/της εργασίας καθώς και τον σχεδιασμό της έρευνας (κείμενο περίπου 400 λέξεων). Τα στοιχεία των προτεινόμενων διπλωματικών εργασιών τίθενται υπόψη της Σ.Ε.

Στο Γ' εξάμηνο ο/η ΜΦ θα πρέπει να εκπονήσει τη Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Μέσω της διπλωματικής εργασίας, οι ΜΦ αναμένεται να επιβεβαιώσουν ότι:

- α) κατέχουν τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία που είναι συναφής με το θέμα τους,
- β) έχουν την ικανότητα να αναπτύξουν και να τεκμηριώσουν δόκιμη θεωρητική θέση σε σχέση με το θέμα τους, και
- γ) μπορούν να συνδέσουν ζητήματα θεωρίας με ερευνητικά προβλήματα και να τα εφαρμόσουν στην πράξη.

Η εργασία πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας και μεθοδολογίας. Η συγγραφή της γίνεται σύμφωνα με τα πρότυπα της APA για την προετοιμασία ενός επιστημονικού άρθρου για υποβολή σε επιστημονικό περιοδικό. Με αυτόν τον τρόπο, δίνεται η ευκαιρία στους ΜΦ να αποκτήσουν περαιτέρω δεξιότητες επικοινωνίας του ερευνητικού τους έργου με την επιστημονική κοινότητα. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέχρι και 10.000 λέξεις εξαιρουμένων των πινάκων, της βιβλιογραφίας, και των παραρτημάτων.

Η λογοκλοπή είναι λόγος ακύρωσης της διπλωματικής εργασίας και διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

3.8 Αξιολόγηση διπλωματικής εργασίας

Η διπλωματική εργασία υποστηρίζεται προφορικά κατά τις καθορισμένες εξεταστικές περιόδους του ακαδημαϊκού έτους.

Η αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή που αποτελείται από τον/την επιβλέποντα/-ουσα και από άλλους δύο διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. Η επιτροπή μπορεί να απορρίψει ή να ζητήσει διόρθωση της εργασίας. Σε περίπτωση απόρριψης, ορίζεται επανεξέταση της διορθωμένης εργασίας το επόμενο εξάμηνο.

Η διπλωματική εργασία αξιολογείται σε δεκάβαθμη κλίμακα από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή καθώς και συντάσσεται σχετικό πρακτικό, το οποίο υπογράφουν τα μέλη της Επιτροπής και κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

3.9 Παράταση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας

Δυνατότητα παράτασης της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας παρέχεται από τη Σ.Ε. μόνο σε περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος και μετά από θετική εισήγηση του/της Επιβλέποντος/ουσας Συμβούλου Καθηγητή/τριας για ένα ακόμη εξάμηνο. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

3.10 Αποφοίτηση

Από την ημερομηνία επιτυχούς υποστήριξης της διπλωματικής, οι ΜΦ θεωρείται ότι ολοκλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους στο Π.Μ.Σ. και δικαιούνται βεβαίωσης από το Τμήμα Ψυχολογίας ότι περάτωσαν τις σπουδές τους. Η ορκωμοσία των αποφοίτων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται ενώπιον των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Τμήματος.

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ανωτέρω διατάξεις, θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ και τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος μαθήματος: **Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στον Κυβερνοχώρο (ΚΒΨ111)**

Συντονίστρια: **Αντωνία Παπαστυλιανού**, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ. E-mail: adrapast@psych.uoa.gr

Διδάσκοντες/ουσες: Αντωνία Παπαστυλιανού, Ευαγγελία Κούρτη και Αγγελική Γαζή.

Στόχοι και περιεχόμενο του μαθήματος

Η Κοινωνική Ψυχολογία έχει οριστεί ως η επιστημονική διερεύνηση του πώς η πραγματική, η φαντασιακή και η υπονοούμενη παρουσία των άλλων επηρεάζει τη νόηση, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του ατόμου. Η ανάπτυξη της διαμεσολαβημένης επικοινωνίας και παρουσίας του άλλου, στον κυβερνοχώρο, έρχεται να προσθέσει μια νέα διάσταση στις πιο πάνω συνθήκες επίδρασης στην ανθρώπινη σκέψη, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά. Σε αυτό το πλαίσιο το μάθημα εξετάζει ερωτήματα και τομείς έρευνας που έχουν αναπτυχθεί στη νέα συνθήκη ανθρώπινης αλληλεπίδρασης και κοινωνικοποίησης μέσω του διαδικτύου και αφορούν α. τον τρόπο που το άτομο διαμορφώνει την αντίληψη του εαυτού σε σχέση με τους άλλους (το αίσθημα του ανήκειν, ταυτότητες, σεξουαλικότητα, αναπαραστάσεις του σώματος, συναισθήματα κ.λπ) β. τον τρόπο που διαμορφώνει τις διαπροσωπικές του σχέσεις (δημιουργία σχέσεων, υπαγωγή σε ομάδες, κοινωνική επιρροή, λήψη υποστήριξης/βοήθειας, δημιουργία δικτύων κ.λπ) γ. την ανάπτυξη δράσης στις εικονικές κοινότητες και δίκτυα συμμετοχής (φιλοκοινωνική συμπεριφορά, εθελοντισμός, ακτιβισμός) και αρνητικές πτυχές της (κυβερνοεπιθετικότητα, διασημότητα, αποπροσωποίηση, απεξανομίκευση, ανωνυμία) και δ. τους τρόπους που υπερβαίνει διομαδικά όρια (φύλου, εθνοτικά/πολιτισμικά και κοινωνικά).

Αξιολόγηση

Το μάθημα αξιολογείται με τους εξής τρόπους, συνδυαστικά: (α) συμμετοχή σε παρουσίαση άρθρου κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου (30% του βαθμού), (β) γραπτή εργασία βασισμένη σε προτεινόμενες θεματικές ενότητες (60% του βαθμού), και (γ) προφορική παρουσίαση βασισμένη στη γραπτή εργασία (10% του βαθμού).

Μέσα προσέγγισης

Διαλέξεις, διαφάνειες, βίντεο, προσομοιώσεις μέσα από διαδικτυακά παιχνίδια.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Christakis, N., Fowler, J. (2010). *Συνδεδεμένοι*. Εκδόσεις Κάτοπτρο.

Fullwood, C. (2015). The role of personality in online self-presentation. In A. Attrill (Ed.) *Cyberpsychology* (pp.9–28). Oxford: Oxford University Press.

Harley, D., Morgan, J., & Frith, H. (2020). *Η Κυβερνοψυχολογία ως καθημερινή ψηφιακή εμπειρία*. Εκδόσεις Παπαζήση.

Joinson, A. (2003). *Understanding the Psychology of Internet Behavior*. Palgrave.

Joinson, A. (1998). Causes and implications of disinhibited behavior on the Internet. In: J. Gackenbach, (ed.), *Psychology and the Internet: intrapersonal, inter-personal, and transpersonal implications*. San Diego: Academic Press, pp. 43–60.2.

Joinson, A. N. (2001). Self-disclosure in computer-mediated communication: the role of self-awareness and visual anonymity. *European Journal of Social Psychology*, 31, 177–192.3.

Κούρτη, Ε. (2003). *Η Επικοινωνία στο Διαδίκτυο*. Ελληνικά Γράμματα.

Lapidot-Lefler, N., & Barak, A. (2015) The benign online disinhibition effect: Could situational factors induce self-disclosure and prosocial behaviors? *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 9 (2), 2-3.

Leung, L. (2002). Loneliness, self-disclosure, and ICQ (“I seek you”) use. *Cyberpsychology & Behavior* 5, 241–251.4.

Postmes, T., Spears, R., Sakhel, K., et al. (2001). Social influence in computer-mediated communication: The effects of anonymity on group behavior. *Personality & Social Psychology Bulletin* 27, 1243–1254. (7) (PDF) The Online Disinhibition Effect. Available from: https://www.researchgate.net/publication/8451443_The_Online_Disinhibition_Effect#fullTextFileContent [accessed Sep 02 2022].

Suler, J. (2004). The online disinhibition effect. The impact of the Internet, multimedia and virtual reality on behavior and society, *Cyberpsychology and Behavior* 7(3):321-6 DOI: 10.1089/1094931041291295

Taylor, J. & MacDonald, J. (2002). The effects of asynchronous computer-mediated group interaction on group processes. *Social Science Computer Review*, 20(3), 260–274.

Προτεινόμενα Επιστημονικά περιοδικά

Computers in Human Behavior

Journal of Psychosocial Research on Cyberspace,
Cyberpsychology and Behavior

Journal of Computer Mediated Communication

Ιστοσελίδα μαθήματος: <https://eclass.uoa.gr/courses/PSYCH111/>

Τίτλος μαθήματος: **Αναπτυξιακές προκλήσεις στη χρήση του διαδικτύου Α (ΚΒΨ112)**

Συντονίστρια: **Ασημίνα Μ. Ράλλη**, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ. E-mail: asralli@psych.uoa.gr

Διδάσκοντες/υσες: Ασημίνα Ράλλη, Πέτρος Ρούσσος, Σπύρος Τάνταρος, και Μαρία Δάρα.

Στόχοι και περιεχόμενο του μαθήματος

Η σχέση των παιδιών και των εφήβων με το διαδίκτυο αποτελεί ένα νέο πεδίο έρευνας στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία. Στόχος του μαθήματος είναι να συζητηθούν σημαντικές αναπτυξιακές προκλήσεις που εμφανίζονται στη ζωή των παιδιών προσχολικής, σχολικής αλλά και εφηβικής ηλικίας μέσα από τη χρήση του διαδικτύου σύμφωνα με σύγχρονα ερευνητικά ευρήματα. Έτσι στο μάθημα θα συζητηθεί η χρήση οθόνης, καθώς και τα διαδικτυακά παιχνίδια στα παιδιά και τους εφήβους. Θα δοθεί έμφαση πιο συγκεκριμένα στη χρήση του διαδικτύου και στις επιδράσεις της στη συνολική ανάπτυξη των παιδιών και των εφήβων και ειδικότερα στη γνωστική ανάπτυξη, τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις, την ψυχική τους υγεία, αλλά και τη διαμόρφωση της ταυτότητας στην εφηβεία και θα γίνει αναφορά στη σημασία των γονικών συμπεριφορών στη χρήση του διαδικτύου. Τέλος θα αναπτυχθεί το θέμα της σεξουαλικότητας σε σχέση με το διαδίκτυο, θα περιγραφούν προγράμματα ενημέρωσης για το διαδίκτυο σε παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και η εμπειρία της Γραμμής βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου

Αξιολόγηση

Το μάθημα αξιολογείται με τους εξής τρόπους, συνδυαστικά: (α) συμμετοχή σε παρουσίαση άρθρου κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου (30% του βαθμού), (β) γραπτή εργασία βασισμένη σε προτεινόμενες θεματικές ενότητες (60% του βαθμού), και (γ) προφορική παρουσίαση βασισμένη στη γραπτή εργασία (10% του βαθμού).

Μέσα προσέγγισης

Διαλέξεις, διαφάνειες, βίντεο, βιωματικές ασκήσεις.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

-
- Ancis, J. R. (2020). The age of cyberpsychology: An overview. *Technology, Mind, and Behavior*, 1(1), doi.org/10.1037/tmb0000009
- Carson, V, & Janssen I. (2012). Associations between factors within the home setting and screen time among children aged 0-5 years: a cross-sectional study. *BMC Public Health*.23 (12),539, doi.org/10.1186/1471-2458-12-539.
- Greenfield P, Yan Z. (2006). Children, adolescents, and the internet: a new field of inquiry in developmental psychology. *Developmental Psychology*, 42(3):391-4, doi: 10.1037/0012-1649.42.3.391.
- Holloway,D., Green, L. and Livingstone, S. (2013). *Zero to eight. Young children and their internet use*. LSE, London: EU Kids Online.
- Johnson, G.M. (2010). Internet Use and Child Development: The Techno-Microsystem, *Australian Journal of Educational and developmental psychology*, 10, 32-43.
- Johnson G. (2006). Internet Use and Cognitive Development: A Theoretical Framework. *E-Learning and Digital Media*, 3(4):565-573. doi:10.2304/elea.2006.3.4.565
- Johnson, G. M. & K.P. (2008). Internet use during childhood and the ecological techno-subsystem, *Canadian Journal of Learning and Technology*, 1-11
- Johnson, G. M. (2010). Internet Use and Child Development: Validation of the Ecological Techno-Subsystem. *Educational Technology & Society*, 13 (1), 176–185.
- Lemish, D. (Ed.) (2022). *The Routledge International Handbook of Children, Adolescents, and Media*. 2nd ed. New York: Routledge.

Προτεινόμενα Επιστημονικά Περιοδικά

Australian Journal of Educational and developmental psychology

Developmental Psychology

Applied Developmental Psychology

Early Education and Development

International Journal of Early Years

Σχετικές ιστοσελίδες

<http://www.eukidsonline.net/>

<https://saferinternet4kids.gr/>

Ιστοσελίδα μαθήματος: <https://eclass.uoa.gr/courses/PSYCH231/>

Τίτλος μαθήματος: Σύγχρονα θέματα Κυβερνοψυχολογίας Α (ΚΒΨ113)

Συντονιστής: **Πέτρος Ρούσσος**, Αναπληρωτής καθηγητής Γνωστικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ., Email: roussosp@psych.uoa.gr

Στόχοι και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα αυτό αποτελείται από διαλέξεις/παρουσιάσεις/σεμινάρια για ειδικά θέματα κυβερνοψυχολογίας από προσκεκλημένους επισκέπτες καθηγητές ή μεταδιδακτορικούς ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Το Π.Μ.Σ. προσκαλεί διακεκριμένους επιστήμονες από πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, δομές ψυχικής υγείας και τη βιομηχανία για να παρουσιάσουν το έργο τους. Το μάθημα έχει δύο βασικούς στόχους: (α) την επαφή των φοιτητών του Π.Μ.Σ. με την πλέον σύγχρονη έρευνα και τις εφαρμογές της Κυβερνοψυχολογίας, και (β) τη γνωριμία τους με τους ανθρώπους που αποτελούν σήμερα τους διαμορφωτές του πεδίου μέσα από πολύ διαφορετικά πλαίσια και τομείς. Όλες οι παρουσιάσεις θα πραγματοποιούνται εξ αποστάσεως, ενώ απευθύνονται -εκτός από τους ΜΦ του Π.Μ.Σ.- και σε όλα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος Ψυχολογίας.

Αξιολόγηση

Το μάθημα αξιολογείται με δραστηριότητες (απαντήσεις σε γραπτά ερωτήματα, μελέτη και παρουσίαση πηγών, κουίζ, κ.ά.) που θα βασίζονται στο υλικό των παρουσιάσεων.

Μέσα προσέγγισης

Διαλέξεις, πολυμέσα (διαφάνειες, βίντεο), συζητήσεις.

Τίτλος μαθήματος: **Εγκέφαλος και συμπεριφορά στον ψηφιακό κόσμο (ΚΒΨ114)**

Συντονιστής/διδάσκων: **Πέτρος Ρούσσος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Γνωστικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ. Email: roussosp@psych.uoa.gr

Στόχοι και περιεχόμενο του μαθήματος

Η ραγδαία ανάπτυξη των διαδικτυακών τεχνολογιών έχει ως αποτέλεσμα να αποτελούν πλέον ένα ουσιαστικό μέρος του τρόπου με τον οποίο ζούμε την καθημερινή μας ζωή. Μέσα από τα ευρήματα πρόσφατων ερευνών, το μάθημα επιχειρεί να απαντήσει σε μια σειρά από σημαντικά ερωτήματα, όπως: α) ποιος είναι ο αντίκτυπος των ψηφιακών τεχνολογιών στη μάθηση, τη μνήμη, την προσοχή, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων, β) η χρήση του διαδικτύου και των εφαρμογών του σε μεγάλη κλίμακα θα αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο σκεφτόμαστε, και γ) μπορεί η ανθρώπινη νόηση να συμβαδίζει με την τεχνολογία; Παράλληλα, διερευνώνται οι επιδράσεις της πολυδιεργασίας και της υπερβολικής χρήσης του διαδικτύου στην ανατομία και τη λειτουργία του εγκεφάλου, οι σχέσεις μεταξύ των κοινωνικών δικτύων και του κοινωνικά δικτυωμένου εγκεφάλου, όπως και η κυβερνοψυχολογία των ψηφιακών παιχνιδιών. Το μάθημα έχει δύο βασικούς στόχους: (α) να εξετάσει τις γνωστικές διεργασίες που ενεργοποιούμε όταν χρησιμοποιούμε τις εφαρμογές του διαδικτύου και κατά πόσο είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιούμε στον πραγματικό κόσμο, και (β) να μελετήσει πώς ο ψηφιακός κόσμος μας επηρεάζει σε ψυχολογικό επίπεδο, ειδικά σε ό,τι αφορά στις γνωστικές μας διεργασίες.

Αξιολόγηση

Το μάθημα αξιολογείται με τους εξής τρόπους, συνδυαστικά: (α) συμμετοχή σε 2-3 δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου (απαντήσεις σε γραπτά ερωτήματα, μελέτη και παρουσίαση πηγών, κουίζ, κ.ά. - 30% του βαθμού), (β) γραπτή εργασία βασισμένη σε προτεινόμενες θεματικές ενότητες (60% του βαθμού), και (γ) προφορική παρουσίαση βασισμένη στη γραπτή εργασία (10% του βαθμού).

Η γραπτή εργασία υποβάλλεται με την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η προφορική παρουσίαση πραγματοποιείται στη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου, σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα.

Μέσα προσέγγισης

Διαλέξεις, πολυμέσα (διαφάνειες, βίντεο), βιωματικές ασκήσεις.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Aiken, M. (2016). *The Cyber Effect*. Spiegel & Grau.

Barak, A. (Ed.) (2008). *Psychological Aspects of Cyberspace*. Cambridge University Press.

Carr, N. (2010). *The Shallows - What the Internet is doing to our brains*. W. W. Norton & Co.

Firth, J., Torous, J., Stubbs, B., Firth, J. A., Steiner, G. Z., Smith, L., Alvarez-Jimenez, M., Gleeson, J., Vancampfort, D., Armitage, C. J., & Sarris, J. (2019). The “online brain”: how the Internet may be changing our cognition. *World Psychiatry*, 18, 119-129. <https://doi.org/10.1002/wps.20617>

Hadlington, L. (2017). *Cybercognition*. Sage.

Marsh, E. J., & Rajaram, S. (2019). The Digital Expansion of the Mind: Implications of Internet Usage for Memory and Cognition. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, 8 (1), 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2018.11.001>.

Parsons, T. D. (2017). *Cyberpsychology and the brain*. Cambridge University Press.

Προτεινόμενα Επιστημονικά Περιοδικά

Computers in Human Behavior

Cyberpsychology and Behavior

Cyberpsychology, Behavior and Social Networking

International Journal of Human-Computer Studies

New Media and Society

Technology, Mind and Behavior

Ιστοσελίδα μαθήματος: <https://eclass.uoa.gr/courses/PSYCH230/>

Τίτλος μαθήματος: **Ψηφιακές Μέθοδοι Έρευνας (ΚΒΨ115)**

Συντονίστρια: **Αγγελική Γαζή**, Επίκουρη Καθηγήτρια Ψηφιακών μεθόδων, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο, E-mail: a.gazi@panteion.gr

Διδάσκοντες/υσες: Αγγελική Γαζή

Στόχοι και περιεχόμενο του μαθήματος

Το διαδίκτυο αποτελεί ένα κοινωνικό πεδίο έρευνας, δραστηριοτήτων, ανθρώπινης χρήσης καθώς τα άτομα, εν αντιθέσει με τις υπολογιστικές μηχανές, δεν είναι ούτε τόσο μονοδιάστατοι, ούτε μαθηματικά προβλέψιμοι, ούτε εύκολα μετρήσιμοι. Ο κυβερνοχώρος, είτε ως εργαλείο έρευνας, είτε ως πεδίο έρευνας αποτελεί έναν εξαιρετικά σημαντικό χώρο της ανθρώπινης δραστηριότητας με διαρκώς αυξανόμενη βαρύτητα στο παρόν και το μέλλον. Αποτελεί ένα πεδίο έρευνας το οποίο θέτει αλλά και απαιτεί εξίσου νέους ερευνητικούς και μεθοδολογικούς κανόνες καθώς αναπτύσσεται εντός του μια ψηφιακή πραγματικότητα με διαφορετικά χαρακτηριστικά από τα αντίστοιχα της φυσικής πραγματικότητας. Το συγκεκριμένο μάθημα θα επικεντρωθεί στην παρουσίαση των διαδικτυακών και ψηφιακών μεθόδων έρευνας στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον της ψηφιακής πραγματικότητας. Μέσω του μαθήματος θα αναδειχθεί ένα ευρύτατο φάσμα ψηφιακών και διαδικτυακών μεθόδων έρευνας που περιλαμβάνουν από την αναλυτική των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και την ανάλυση κοινωνικών δικτύων, έως την γεωχωρική ανάλυση, την οπτικοποίηση δεδομένων, την ψηφιακή εθνογραφία, την συνέντευξη με τη βοήθεια υπολογιστή, τις μεθόδους έρευνας για κινητές συσκευές αλλά και την παρουσίαση λογισμικού ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων. Καθίσταται προφανές ότι τα βασικά χαρακτηριστικά της ψηφιακής πραγματικότητας (ασώματη επικοινωνία, δυνατότητα ανωνυμίας, απόσταση, χαλαροί κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, παραγωγή δεδομένων μεγάλου όγκου, κ.λπ.), τη μετατρέπουν σε ένα χώρο προνομιακό για έρευνα. Μέσα από την εξέλιξη του μαθήματος, οι ΜΦ αναμένεται να εξοικειωθούν με τις βασικές ερευνητικές και ψηφιακές μεθόδους των κοινωνικών επιστημών και τις εφαρμογές τους στο πεδίο της κυβερνοψυχολογίας. Παράλληλα θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσουν τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς των ερευνητικών μεθόδων στο περιβάλλον του κυβερνοχώρου και να μπορούν να επιλέξουν την καταλληλότερη μέθοδο, σε σχέση με το αντικείμενο της έρευνάς τους. Τέλος θα πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να οργανώνουν αποτελεσματικά, «πρωτόκολλα» έρευνας αναφορικά με την ψυχολογία των Μέσων και της Τεχνολογίας.

Αξιολόγηση

Ενδιάμεσες ατομικές εργασίες: 30%

Παρουσία και συμμετοχή στις παραδόσεις: 20% Τελική Εργασία: 50%

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Dawson, C. (2021). *Το Α και το Ω των ψηφιακών μεθόδων έρευνας*. Γαζή, Αγγελική & Γαρδικιώτης, Αντώνης. Επιμέλεια, Εισαγωγή. Αθήνα: Πεδίο.

Hargittai, E. Sandvig, C. (2015). *Digital Research Confidential: The Secrets of Studying Behavior Online*. Cambridge, MA: The MIT Press

Snee, H., Hine, C., Morey, Y., Roberts, S., & Watson, H. (2016). *Digital Methods for Social Science: An Interdisciplinary Guide to Research Innovation*. Palgrave Macmillan.

Rogers, R. (2013). *Digital Methods*. Cambridge, MA: The MIT Press

Παπάνης, Ε. (2011). *Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο*. Αθήνα: Σιδέρη

Jones, S. (1999). *Doing Internet Research: Critical Issues and Methods for Examining the Net*. T.O. London, N.D.: SAGE

Mann, C. & Stewart, F. (2000). *Internet Communication and Qualitative Research: A Handbook for Researching Online*. T.O. London, N.D.: SAGE

Bryman, A. (2017). *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας*. Αϊδίνης, Α. (επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.

Ηλεκτρονικός Φάκελος Σημειώσεων

Επιστημονικά Περιοδικά:

Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace: Muni Press

International Journal of Social Research Methodology: Taylor & Francis Online

Ιστοσελίδα μαθήματος: <https://eclass.uoa.gr/courses/PSYCH230/>